

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Nauki, Edukacji i Sportu (32.)
w dniu 13 grudnia 2016 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 365, druki sejmowe nr 1032, 1075 i 1075-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 31)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Kazimierz Wiatr)

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Szanowni Państwo, otwieram posiedzenie Komisji Nauki, Edukacji i Sportu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Posiedzenie jest poświęcone rozpatrzeniu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw; druk senacki nr 365.

Witam serdecznie na naszym posiedzeniu panią minister, profesor Teresę Czerwińską; witam serdecznie. Witam pana dyrektora Jarosława Oliwę, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Departament Budżetu i Finansów; pana dyrektora Marcina Smolika z Centralnej Komisji Egzaminacyjnej; pana profesora Wiesława Bielawskiego, wiceprzewodniczącego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Witam panią Urszulę Witkowską, naczelnik wydziału w Departamencie Kształcenia Ogólnego w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Witam naszego legislatora, pana Jakuba Zabielskiego. Witam panów senatorów i sekretarzy komisji. Sekretarz Komisji Nauki, Edukacji i Sportu jest chora, więc korzystamy z gościnnej, że tak powiem, obsługi panów; dziękuję bardzo.

W takim razie przystępujemy do realizacji porządku obrad.

Pani Minister, bardzo proszę o przedstawienie ustawy.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Teresa Czerwińska:

Dziękuję bardzo.

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Przedstawiany uchwalony przez Sejm projekt zmiany ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw dotyczy w istocie skierowania strumienia dotacji projakościowej na dofinansowanie kształcenia w uczelniach publicznych najlepszych maturzystów, najlepszych, tzn. takich, którzy na egzaminie uzyskali wynik nie niższy niż 85% z przedmiotu rozszerzonego. Chodzi o 3% populacji, czyli przede wszystkim bierzemy pod uwagę tych abiturientów, którzy uzyskali wynik stu procentowy, olimpijczyków z olimpiad rozszerzonych i schodzimy w dół do granicy 85% z matury.

Szanowni Państwo, uchwalenie czy przyjęcie tego rozwiązania umożliwi udzielanie z budżetu państwa dotacji podmiotowej na zadania projakościowe, czyli mówiąc wprost, dzięki przyjętemu rozwiązaniu możemy motywować uczelnie czy możemy kształtować politykę uczelni tak, aby były one ukierunkowane na przyjmowanie tych osób, które najbardziej rokują na uzyskanie wyższego wykształcenia zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

Chcę też podkreślić, że jeśli chodzi o tego typu rozwiązanie, to może ono się przyczynić i w mojej opinii może być istotnym bodźcem do tego, żeby zatrzymać w kraju najlepsze osoby kończące licea, zdające na najwyższym poziomie egzaminy maturalne, bo będą one przyjęte przez uczelnie i będą przedmiotem szczególnej uwagi czy polityki kształtowanej przez uczelnie.

Nie chcę zabierać dużo czasu. Chcę powiedzieć, że uchwalone rozwiązanie jest projektem poselskim, ale znajduje ono pełne poparcie resortu. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Bardzo dziękuję, Pani Minister.

I w takim razie bardzo proszę pana legislatora o opinię.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski:

Dziękuję bardzo.

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag do tej ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo, możemy też wyczytać w tej ustawie, że to się wiąże także z rezygnacją z nadawania statusu krajowego naukowego ośrodka wiodącego. Pamiętamy, że to był taki substytut uczelni flagowych. Była dyskusja, czy uczelnie flagowe, czy wydziały flagowe, no i właśnie te wydziały flagowe to były wydziały związane ze statusem krajowego naukowego ośrodka wiodącego. Z moich obserwacji wynika, że różne były przypadki, bo np. kilka jednostek się łączyło, osiągały ten status, co jakby nie do końca było zgodne z ideą wydziałów wiodących. Ale to tylko takie moje dopowiedzenie.

Czy panowie senatorowie mają pytania, czy chcieliby się wypowiedzieć w tej sprawie?

Pan senator Wach. Bardzo proszę.

Senator Piotr Wach:

Dziękuję bardzo.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń. Ten system, który likwiduje KNOW i wprowadza premiowanie jakościowe za najlepszych absolwentów, wydaje się sprawiedliwszy. Właściwie rezultaty finansowe, niewielkie, rozkładają się bardziej równomiernie i są tam, gdzie idą absolwenci. Poza tym jest również uproszczenie w systemie kredytów studenckich, likwidacja tej komisji. Tak że, generalnie rzecz biorąc, ustawa jest do poparcia, a ten system wydaje się rozsądny i sprawiedliwy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Bardzo dziękuję.

Pan senator Zajac. Bardzo proszę.

Senator Józef Zajac:

Pani Minister! Panie Przewodniczący!

Chciałbym zwrócić uwagę na to, że te zmiany powoli, ale jakoś wprowadzają pewne otrzeźwienie w tych wszystkich zapisach dotyczących finansowania uczelni. Jednak tutaj jest jedna sprawa, nad którą warto się zastanowić. Mianowicie mieliśmy kiedyś, o ile pamiętam, taki system, w którym premiowano tych najlepszych, ale ze szkoły średniej, bo wtedy ta szkoła średnia decydowała o tym, kto to jest. On całkowicie kiedyś się zawalił, z tym że w zupełnie innym otoczeniu to wszystko teraz się odbywa. Ale teraz dopiero po 5 latach będziemy mieli wyniki, czy faktycznie ten system dobrze działa, czy nie, czyli czy przynosi efekt ostateczny w postaci dobrego, bardzo dobrego absolwenta. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Panie Senatorze, jest tutaj jakby kilka wątków. Pierwszy to taki, że dyskutujemy czasami o tym, jaka ma być wartość wskaźnika przeniesienia. Pan senator mówi tutaj o tym przeniesieniu wynikającym z inercji, w ogóle z tego, że są roczniki, że te roczniki się przemieszczają i że to samo w sobie ma te znamiona. Z drugiej strony wiemy też, że są zmiany w edukacji. Tak że ten system jest tak wielokryterialnie dynamiczny, że jego obserwowalność jest trudną sprawą. Ja muszę powiedzieć, że w jednym z przedmiotów, który wykładam – zresztą sam byłem jego pomysłodawcą – właśnie jednym z problemów jest problem sterowalności i obserwowalności. To wszystko nie jest takie proste, jak wiemy.

Pani Minister, czy pani minister by chciała coś dodać?

Chyba nie, bo to była raczej refleksja niż pytanie.

Czyli rozumiem, że w tej sytuacji wyczerpaliśmy...

Bardzo proszę, pan senator Wach.

Senator Piotr Wach:

Krótkie pytanie, bo jest przedstawiciel Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Jak jest z wydolnością wymaganą w ustawie dotyczącej dostarczania danych? Bo te dane muszą być przed końcem roku w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, aby to zaskutkowało.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Bardzo proszę.

**Dyrektor
Centralnej Komisji Egzaminacyjnej
Marcin Smolik:**

Dzień dobry, Marcin Smolik.

Z punktu widzenia centralnej komisji i okręgowych komisji egzaminacyjnych dostarczenie tych danych w terminach, które są określone w ustawie, nie jest najmniejszym problemem.

Przewodniczący Kazimierz Wiatr:

Rozumiem, że mamy taką komfortową sytuację, że systemy informatyczne naszego państwa są w stanie wzajemnie się komunikować, co było marzeniem, no, może nie wielu pokoleń, ale rzeczywiście były okresy, gdy tak nie było. Tak że ja bardzo dziękuję za to, że to tak jest, i dziękuję za informacje.

Proszę państwa, w tej sytuacji zgłaszam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Czy są inne wnioski? Nie.

Zatem zarządzam głosowanie.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (7)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Na sprawozdawcę proponuję pana senatora Zajacę, bo pan senator Wach był niedawno.

Czy pan senator...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

No właśnie słyszymy, że coś z gardłem się dzieje, ale to taki okres.

Pan senator Zajac zgadza się.

Czy są inne propozycje? Nie.

W takim razie bardzo dziękuję. Pan senator Zajac będzie sprawozdawcą.

Bardzo dziękuję naszym gościom, dziękuję pani minister, panom dyrektorom, panu przewodniczącemu, naczelnikowi, panu legislatorowi, panom senatorom oraz sekretarzom.

Zamykam posiedzenie Komisji Nauki, Edukacji i Sportu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Dziękuję bardzo.

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii